

Zajištění kvality studia na AMU a posílení reflexe nejnovějších trendů v umělecké praxi
CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002404

Zápis ze zasedání Komise pro vnitřní hodnocení DAMU

Datum: 16. 1. 2019

Hodina: 14:30-16:30

Místo: Děkanát Divadelní fakulty Akademie múzických umění v Praze

Přítomni:

- MgA. et Mgr. Doubravka Svobodová (předsedkyně)
- doc. MgA. Eva Salzmánová
- prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc.
- MgA. Dana Zábrowská-Hávová
- Mgr. Jiří Šesták, Ph.D
- MgA. Jiří Adámek, Ph.D.
- Mgr. Tereza Siegllová
- MgA. Tereza Pavelková

1) Zpráva z vnitřního hodnocení Katedry scénografie, oficiální vyjádření studentů k výsledkům hodnocení

Jiří Adámek začal diskuzi konstatováním, že z prvního vnitřního hodnocení, které proběhlo na Divadelní fakultě, vzešla jasně napsaná, srozumitelná a věcná zpráva od pracovní skupiny. Vyjádření studentů však podle něj podléhá tlaku pedagogů. Vznese otázku, co se bude dít s těmito získanými poznatky dále?

Podle Dany Zábrowské-Hávové, pedagožky Katedry scénografie, zpráva neposkytuje skutečný obraz katedry ani výuky. Není z ní podle ní patrné, že koncepce výuky na katedře má nějaký jasný základ, který směřuje k výstupům ve školním Divadle DISK. Ale například problém nedostačující komunikace mezi katedrami se ve zprávě vůbec neřeší. Pracovní skupina shrnuje pouze dílčí věci a otázky, přičemž ale usoudila, že uvnitř výuky jsou problémy, nicméně závěrečné výstupy studentů jsou v pořádku. Paní Zábrowská-Hávová se tedy ptá, co má převládat – umělecké výstupy nebo výzkum? Doubravka Svobodová zmínila, že se dosud čeká také na oficiální připomínky pedagogů ke zprávě, které doplní vyjádření studentů. Upozornila, že bez nich je bezpředmětné se o zprávě a výsledcích vnitřního hodnocení dále bavit. Dále také uvedla na pravou míru tvrzení, že by studenti Katedry scénografie napsali své vyjádření pod tlakem pedagogů, domnívá se, že ho napsali čistě ze svého vlastního popudu. Dle ní byl hodnocení proces velmi dlouhý, pracovní skupina vycházela ze všech možných materiálů, podkladů, které mnohdy pocházely přímo od katedry. Vnitřní evaluace sice proběhla podle předem daných předpisů, paní děkanka však nevyloučila možnost, že by se tento náhled s první zkušeností pro další hodnocení mírně změnil. Svůj vstup nakonec uzavřela názorem, že není možné na této schůzce uzavírat stanovisko bez oficiální reakce samotné katedry. Dana Zábrowská-Hávová v diskuzi pokračovala konstatováním, že studenti scénografie si o členech pracovní skupiny zjistili informace a získali dojem, že za nimi není žádná scénografická ani pedagogická práce a nemají tudíž kompetenci hodnotit Katedru scénografie na DAMU.

Zajištění kvality studia na AMU a posílení reflexe nejnovějších trendů v umělecké praxi CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002404

Doubravka Svobodová toto tvrzení vyvrátila s tím, že jediná členka, která nemá zkušenosti se scénografickou prací, je Eva Salzmannová (herečka a pedagožka Katedry činoherního divadla), avšak v pracovní skupině je vždy třeba mít někoho mimo obor. MgA. Markéta Fantová scénografii vystudovala, věnuje se jí prakticky a je také uměleckou ředitelkou Pražského Quadriennale. Doc. Mgr. Marie Jirásková, Ph.D. je absolventkou scénografického oboru na Katedře alternativního a loutkového divadla, taktéž praktikující scénografkou a vizuální umělkyní a zároveň vedoucí Ateliéru scénografie na Divadelní fakultě Janáčkovy akademie múzických umění v Brně.

Jiří Adámek se vrátil k své původní otázce. Dle něj jsou výsledky vnitřního hodnocení zcela zásadní a je nutné o nich nejenom hovořit, ale také s nimi něco dělat. Evaluace by měla probíhat tak, aby se Katedra scénografie ke každému jednomu bodu zprávy vyjádřila s tím, že jasně sdělí, zda jsou v tomto směru schopni něco změnit, či nikoliv. Pracovní skupina z vnitřního hodnocení by měla vědět, co bude po jejich snažení dál, jaký mechanismus bude následovat.

Tereza Siegllová upozornila, že zásadní orgán v tomto mechanismu je právě fakultní Komise pro vnitřní hodnocení. Ta by měla otevírat diskuzi nad výsledky evaluace. Následně se tato diskuze může přenést také na zasedání Kolegia, Umělecké rady či Akademického senátu.

Pavel Janoušek se diskuze zapojil tvrzením, že je sice zcela nezávislý pozorovatel, avšak ze zprávy má dojem, že v ní jde o střet dvou koncepcí pojetí scénografie jako takové.

Dana Zábrodská-Hávová na to navázala názorem, že je podle ní tato situace v pořádku, že je nutné umělecký výzkum i vedení studentů k umělecké práci vyvažovat, ale zpráva jde naproti tomu radikálnějším směrem, chce prosadit jednu koncepci, tedy zaměření na umělecký výzkum. Paní Zábrodská-Hávová ale ze své vlastní zkušenosti působení na katedře objasnila, že dlouhodobě řeší problém, kdo by měl učit jednotlivé předměty a především také jejich obsah. Má za to, že vyučují praxi i výzkum rovným dílem. Rozhodně by k radikálnějším změnám potřebovali více finančních prostředků, více prostoru k výuce. Zatím tedy maximálně využívají to, co mají a snaží se výuku pokrýt v tom obsazení, v jakém na katedře působí.

Doubravka Svobodová podotkla, že podle ní nejde o střet dvou koncepcí. Zpráva poskytuje nosné body, které je třeba řešit. Například změnu vedení katedry (profesoru Duškovi bude 80 let), důslednější práci s KOSem, se sylaby předmětů atd.

Dana Zábrodská-Hávová vysvětlila, že ve standartním výběrovém řízení na post vedoucího katedry se vždy ukáže, že mladší scénografové, kteří jsou schopni pracovat na dvaceti až třiceti inscenacích ročně, nechťejí dělat administrativní, byrokratickou práci. Profesor Dušek to pořád ještě zvládá. Kromě jeho věku a s tím souvisejícím doporučením i personální odměně vedení, ale podle ní skutečně jde o střet názorových pozic. Katedra scénografie má tradici ve výuce a je otázka, jestli ji opravdu musí přerušit, aby se přizpůsobila novým trendům. Není možné, aby se výuka uchýlila pouze k experimentování, skončilo by se s výukou rýsování, deskriptivní geometrie atd.

Eva Salzmannová do diskuze vstoupila s připomínkou, že úmyslem pracovní skupiny rozhodně nebylo vnést do výuky scénografie jakousi bezbřehost, nechťejí nahradit řemeslo experimentováním nebo pouhým uměleckým výzkumem.

Jiří Adámek upozornil, že Katedra alternativního a loutkového divadla na tom byla nedávno velmi podobně, to když ji vedl Josef Krofta. Toho Adámek považuje za neoddiskutovatelného, úspěšného divadelníka a umělce, ale zároveň zhodnotil, že nástup Jiřího Havelky do vedení byl dobrým krokem, že změna vedení katedru posunula k lepšímu.

Dana Zábrodská-Hávová namítla, že by se ale měla držet kontinuita s tím, co profesor Dušek na Katedře scénografie dosud vybudoval.

Pavel Janoušek uvedl na pravou míru své tvrzení o dvou střetávajících se koncepcích.

Dle něj proti sobě stojí strana, která chce něco změnit a strana, jež chce zachovat stávající chod. Vyjádření studentů směřuje proti navrhovaným změnám, naopak zpráva volá po změně. Nicméně tento střet dříve nebo později stejně vyústí do personální obměny.

Zajištění kvality studia na AMU a posílení reflexe nejnovějších trendů v umělecké praxi CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002404

Jiří Adámek na diskuzi navázal poznámkou, že elektronická komunikace se studenty skrze KOS není až tak banální problém. Jakožto státem dotovaná vysoká škola by měla být DAMU otevřená, všechny potřebné informace by měly být dohledatelné. Opět se vrátil ke své prvotní otázce – žádá mechanismus, který podchytí to, jak se tyto věci budou řešit a měnit.

Tereza Siegllová navázala vysvětlením, že závěrečná zpráva Komise pro vnitřní hodnocení by měla zhodnotit, které podněty vzešlé z vnitřního hodnocení vyřešily a které ne. Měly by v ní být obsaženy doporučení k tomu, aby se některé věci řešily. Vedení fakulty se pak k tomu musí vyjádřit.

Jiří Šesták se do diskuze zapojil s názorem, že je nynější situace po vnitřní evaluaci Katedry scénografie vlastně situací dosti příznivou. Takové hodnocení je lepší, než aby stát poslal vlastní audit. Vyvstálé problémy a návrhy na změny se můžou řešit vnitřně, s lidmi, kteří tomu rozumí, kteří chtějí prosperitu fakulty. V prvním vnitřním hodnocení bylo použito zvětšovací sklo, které se bude zmenšovat, modifikovat, proces hodnocení se jistě upraví. Je ale dobře, že katedry procházejí svým vlastním vnitřním auditem. Pan Šesták dále navrhl sestavit skupinu, která se bude podněty z evaluace zabývat, přičemž by se stanovil harmonogram (na každý bod například rozmezí dvou měsíců). Dle něj je každá krize pozitivní. Upozornil, že nikdo jistě nechce, aby se celá věc dostala do personálních bojů, střetů a problémů.

Dana Zábrodská-Hávová řekla, že bohužel na Katedře scénografie učí pedagogové-umělci, kteří nikdy nevyplní jedinou kolonku v KOSu, ale jsou to skvělí pedagogové. Ostatní jim v tomto smyslu poskytují „servis.“ Podivila se nad tím, že pracovní skupina ve své zprávě shledala podezřelým fakt, že je Katedra scénografie soudržná. Zároveň ale také souhlasila s tím, že je nutné problémy otevírat k diskuzi a řešit je.

Jiří Adámek upozornil, že v tomto případě se Komise pro vnitřní hodnocení nemůže sejít až za rok a pouze konstatovat, co se v této věci změnilo a co ne. Zeptal se proto ostatních členů, co s tím všichni dohromady udělají?

Doubavka Svobodová sdělila, že některé problémy katedry jsou letité (a netýkají se pouze jí samotné). Neadekvátní práce s KOSem se řešila navýšením úvazků tajemnic a tajemníků, aby tuto práci mohli vykonávat za pedagogy. Bohužel elektronizace je tak rychlá, někteří pedagogové technologie nestíhají, což pozoruje i sama na sobě. Následně diskuzi vrátila k jednotlivým bodům zprávy, respektive k návrhům, které členky pracovní skupiny sepsaly v úvodu. Nedostatečná spolupráce mezi katedrami je dle paní děkanky letitý problém a řeší se. Dále pracovní skupina navrhuje přehodnocení koncepce směřování Katedry scénografie. Light design hraje v divadlech tak důležitou roli, že je to problém celé fakulty. Z vyjádření studentů má Doubavka Svobodová pocit, vzhledem k tomu, že se této iniciativy ujali pouze magistři, že je to hlavně bakalářské studium, které vykazuje problémy, nikoliv magisterské.

Jiří Adámek opět stočil diskuzi k mechanismům, které budou následovat. Navrhl vymyslet nějaký mechanismus, jak situaci dále řešit. Mají členové Komise pro vnitřní hodnocení sepsat katedře seznam podnětů k řešení?

Doubavka Svobodová znovu připomněla, že je třeba počkat na oficiální zpětnou vazbu od pedagogů Katedry scénografie. Až poté by měla Komise pro vnitřní hodnocení přistoupit k řešení.

Pavel Janoušek upozornil, že je nutné oddělit systémové věci, které katedra bude vždy hájit a logicky u nich zřejmě asi nikdy nepřistoupí na změnu.

Jiří Adámek podotkl, že by Katedra scénografie měla změnit pohled na výsledky vnitřního hodnocení. Neměla by od ní přijít obhajoba, nýbrž by měli navrhnout, jak budou jednotlivé body řešit. To je přece cílem celé evaluace.

Dana Zábrodská-Hávová sdělila, že některé věci se na katedře již řeší, ale nejsou ještě reálně zahrnuty v pedagogické práci, ve výuce. Nejdůležitějším tématem, kterým se v poslední době zabývají nejvíce, je otázka modernizace výuky.

Jiří Adámek na to reagoval poznámkou, že mnohem důležitější než modernizace výuky, je podle něj transparentnost hodnocení, zlepšení dialogu mezi studentem a pedagogem.

Zajištění kvality studia na AMU a posílení reflexe nejnovějších trendů v umělecké praxi CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002404

Zuzana Černá navrhla, že je nyní vhodná doba některé věci vyřešit urychleně. Nacházíme se před začátkem semestru a např. práce s KOSem by se už v letním semestru 2018/2019 mohla zlepšit. Sdělila také, že ji zaráží argument, že jsou osobnosti, které prostě odmítají doplňovat informace do KOSu, i vzhledem k tomu, že se od studentů očekává, že budou správně vyplňovat žádosti o grant. Musí to fungovat oboustranně. Podle ní členové Komise pro vnitřní hodnocení můžou čekat na vyjádření katedry, ale jsou věci, se kterými se dá dělat něco okamžitě.

Dana Zábrodská-Hávová uvedla, že zásadní problém není v doplňování KOSu, problém je se rozhodnout jak naplnit předměty a jak je vhodně personálně obsadit.

Závěr diskuze: Komise pro vnitřní hodnocení se shodla na tom, že je nutné počkat na vyjádření pedagogů ke zprávě a poté přistoupí k řešení.

2) Průběh sebehodnocení a podoba formulářů

Dana Zábrodská-Hávová započala diskusi otázkou, kde můžou členové komise brát jistotu, že jsou sebehodnotící formuláře zpracovány a formulovány správně?

Doubravka Svobodová na to reagovala poznámkou, že o podobě formulářů se neustále diskutuje, proměňují se. Zároveň si ale myslím, že stačí, aby se sebehodnocení dělalo jednou za dva roky, protože za rok je změna na katedrách minimální. Je to běh na dlouhou trať, výstupy pak nejsou adekvátní námaze, kterou všichni vynaloží.

Členové souhlasili.

Jiří Adámek na diskusi navázal názorem, že jsou dle něj dotazníky příliš mechanické.

Tereza Siegllová upozornila, že na podobě dotazníků se musí shodnout všechny fakulty dohromady, každá fakulta si ale zároveň může dotazníky mírně přizpůsobit svým potřebám, může si vystavit vlastní otázky. Musí být ale nějaká bazální shoda s celou AMU.

Pavel Janoušek navrhl, že by se komise mohla sejít speciálně nad dotazníky a dát k jeho podobě konkrétní připomínky.

Dana Zábrodská-Hávová souhlasila. Dle ní je diskuze určitě nutná, na FAMU vidíme, že se otevírají stále nová a nová témata, o kterých je potřeba se v rámci fakulty bavit, ale dotazníky tohle nepodchycují.

Jiří Šesták shledává největší problém v tom, že se na umělecké školy aplikují obecné standardy. Naše společnost chce všechno podchytit, avšak výuky na uměleckých školách je jen těžko uchopitelná a zobecnitelná.

Dana Zábrodská-Hávová sdělila, že na Katedře scénografie se řídí hlavně zpětnou vazbou od zahraničních studentů. Pochvalují si fakt, že se zde pěstuje jakési „know how“ v propojování složek napříč inscenací, z toho jsou nadšení, takhle to jinde v Evropě nefunguje.

Pavel Janoušek upozornil, že se v diskusi opět musím odlišit systémové věci s otázkou, co je to divadlo, jaké má dnes být, co se má dnes učit, a organizační, administrativní záležitosti.

Jiří Adámek si také myslí, že DAMU stojí na pozitivní a exkluzivní struktuře. Katedra alternativního a loutkového divadla ale přistoupila na mezinárodní kontext, spolupracuje s nimi, vnímá samu sebe v evropském kontextu. Ambice je, aby každá katedra měla autonomii v tom, že se každý rozhodne, co chce vyučovat a co je divadlo. Je nutné vyvážit autonomii a systémové fungování, ale je to tenká hranice.

Dana Zábrodská-Hávová sdělila své obavy z toho, že se tato hranice překračuje ve chvíli, kdy se Katedře scénografie vezme tradice a nebude se zde vyučovat scénografie postavena na dramatické situaci.

Jiří Adámek se proti tomu ohradil argumentem, že takovou změnu přece nikdo nenavrhuje. Fakt, že je katedra „zastaralá“ neznamená, že musí rušit její tradice.

Zajištění kvality studia na AMU a posílení reflexe nejnovějších trendů v umělecké praxi CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002404

3) Připomínky k vyplněným sebehodnoticím formulářům kateder

1.1. Studijní plány

Pavel Janoušek vnesl otázku, jaká je strategie školy k vytváření celofakultních předmětů? Doubravka Svobodová odpověděla, že se tento problém řešil již několikrát. Kromě Katedry činoherního divadla a Katedry scénografie, které si výuku historických předmětů zajišťují sami, mají dějiny divadla na starost pedagogové z Katedry teorie a kritiky v jiné inovované struktuře a obsahu. Pavel Janoušek podotkl, že je zajímavé, že předměty přibývají, ale nestahují se ty, které se neosvědčily.

Jiří Adámek sdělil, že je problém zřejmě personální. Je těžké zbavit dlouholeté pedagogy jejich předmětů. Také v tom hraje roli akreditace – procento toho, co se můžeme zrušit, je malé. Proč tak funguje? Je možné pružnost akreditace změnit?

Doubravka Svobodová odpověděla, že ve chvíli, kdy získá AMU institucionální akreditaci, nebude problém tyto věci schvalovat uvnitř školy.

1.2. Pedagogové

Zuzana Černá se pozastavila nad formulací otázky - každý pedagog působí v nějaké instituci, proč je to nutné do formuláře vypisovat? Je nutné, aby odpovídali všichni garanti oborů? Některé otázky jsou záležitosti katedry, vedoucího, nikoliv garantů.

Eva Salzmannová se zeptala, zda se finanční ohodnocení zlepšilo u všech pedagogů napříč fakultou – u všech, nebo jen u členů různých komisí?

Doubrava Svobodová odpověděla, že za členství v komisích jsou odměny, v průměru byl ale pedagogům zvýšen plat o 6 procent, každá katedra dostane peníze a poté s tím manipuluje.

1.3 Studenti

Členové komise si všimli, že studenti Katedry teorie a kritiky nevyjíždějí do zahraničí a studenti Katedry činoherního divadla příliš nehostují na festivalech. To shledávají jako problematické.

Další body nebyly na jednání probrány, členové se tudíž shodli na tom, že Tereza Sieglová a Tereza Pavelková zpracují poznámky do podoby návrhu závěrečné zprávy.

Výstupy z jednání, úkoly, odpovědné osoby a termíny

- Komise pro vnitřní hodnocení počká na oficiální vyjádření pedagogů Katedry scénografie k výsledkům vnitřního hodnocení a poté vymyslí řešení, které body a jak se budou dále měnit.
- Komise pro vnitřní hodnocení si sjedná speciální termín schůzky, na které probere podobu sebehodnoticích formulářů.
- Tereza Sieglová a Tereza Pavelková písemně zpracují připomínky členů komise k dotazníkům a vytvoří tak podklad k závěrečné zprávě
- Další jednání Komise pro vnitřní hodnocení se uskuteční 7. 2. 2019 v 15:00 na děkanátu DAMU.

Zapsala: Tereza Pavelková